

підпорядковуватися створеному правопорядку.

Отже, доктрина поділу влади є досить важливою ланкою в історії розвитку політичної теорії та практики. Значення праць Дж. Локка і Ш. Монтеск'є виходить далеко за рамки їх часу. Кожному з них вдалося сформулювати конструкції, які використовуються людством впродовж історії його існування. А вчення саме Ш. Монтеск'є взято в основу конституційного права в більшості країн світу (починаючи з кінця XVIII ст. і до сьогодні). Влада в демократичній державі є формою вираження волі та інтересів народу, а поділ влади є специфічною конструкцією, яка забезпечує збереження єдності державної влади.

Література

1. Монтескье Ш.Л. О духе законов. Избранные произведения. Москва: Гос. изд-во полит. лит., 1955. 800 с.

2. Марущак Н.В., Пророченко В. Поділ влади як принцип організації та діяльності державних органів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 2. С. 31.

3. Абашмадзе В.С. Учение о разделении государственной власти и его критика. Тбилиси: Изд-во «Сабчото Сакартвелло», 1972. 51 с.

4. Падуанский М. Защитник мира. Античный мир. Москва: Гос. изд-во полит. лит., 1999. Т. 2. 693 с.

УДК 340.1(043.2)

Бухер М.О., провідний фахівець,
Момотюк В.О., здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

РУХ ДО УСПІШНОЇ КРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ РЕФОРМ В УКРАЇНІ

Україна є саме тією державою, де постійно відбуваються певні зміни у законодавстві, запроваджуються нові правила та системи, змінюється керівний склад держави, запроваджуються реформи тощо. І в багатьох українців у даному аспекті з'являється низка запитань: А якою ж саме країною ми хочемо бути? Та взагалі, успішна Україна – це яка країна?

Перш за все, варто зазначити, що стан і темпи розвитку країни залежать від двох груп факторів:

1) фактори, на які ми не впливаємо (тому їм і не варто приділяти багато уваги): географія, клімат, природні багатства; історія (політика і культура в минулому та відносини з сусідами); національний та релігійний склад населення;

2) фактори, які залежать від нас і нашої політики: національна згуртованість у ставленні до держави, національна ідея; становище особи – свобода, довіра, самоорганізованість; вільна ринкова економіка; децентралізація і широке самоврядування – територіальне та професійне; демократія і парламентаризм, належне урядування та правосуддя [1].

В цілому національною ідеєю, тобто ідеєю, досягнення якої прагне більшість народу, має бути успішна Україна, і ця успішність визначається, по-перше, не абсолютними параметрами, а динамікою їх зміни – коли все покращується і примножується, а не погіршується чи втрачається; по-друге – тим, наскільки успішні люди живуть і скільки успішних людей живе в Україні.

Успішні люди – це ті, хто мають свободу, професійну й сімейну самореалізацію та необхідний для цього рівень добробуту, здобуті ними знання та освіта гарантують кваліфікацію та кар'єру, ефективна праця адекватно збільшує достаток, а чесність і порядність примножують друзів і повагу оточуючих. І саме за такого підходу нас і нашу країну у світі будуть поважати, а не боятися.

Свобода особи та інші права людини мають бути непорушними [2]. Але для успішної країни цього замало: необхідно, щоб між людьми панувала довіра, а люди були згуртовані та самоорганізовані в об'єднання за територіальним і професійним принципами та за різноманітними інтересами. Тільки за такого стану люди зможуть достатньо вагомо й конструктивно впливати на суспільне життя, включно з державною політикою, щоб визначати їх.

Ефективна вільноринкова економіка насамперед потребує системи «відкритого доступу», а все інше мають підказати економісти та бізнесмени.

Децентралізація та ефективне місцеве самоврядування потребує адекватного адміністративно-територіального устрою, до якого Україна наблизилася влітку 2020 року. Тепер, після місцевих виборів, необхідно зосередитися на таких завданнях:

- максимальна децентралізація повноважень публічної влади на засадах субсидіарності,
- формування адекватної децентралізованої бюджетної системи,
- розширення та зміцнення форм демократичної участі громадян у вирішенні питань місцевого значення,
- забезпечення ефективного державного нагляду за законністю в діяльності органів місцевого самоврядування,
- гарантування ефективного судового захисту прав та законних інтересів усіх учасників місцевого самоврядування [1].

У 5-10-річній перспективі доцільно запроваджувати та наповнювати повноваженнями регіональне самоврядування.

Політична демократія та парламентаризм для свого розвитку повинні:

- стимулювати та добиватися появи суспільно відповідальних політичних партій, в яких панує внутріпартійна демократія та фінансова дисципліна;

- продовжувати вдосконалювати виборче законодавство на засадах пропорційної відкритої системи для парламентських виборів та мажоритарної системи з багатомандатними округами для виборів рад місцевого самоврядування;

- зберігаючи змішану форму державного правління, підвищувати роль парламенту у визначенні та реалізації державної політики, президент повинен бути главою держави і не зазіхати на виконавчу владу;

- неухильно керуватися принципом верховенства права насамперед у законотворенні, а відтак і в діяльності органів виконавчої та судової влад [1].

Стандарти належного врядування передбачають:

- ефективну систему формування, стратегічного планування та координації державної політики на засадах її доказовості та залученості громадськості, що може здійснювати лише достатньо самостійний та ініціативний уряд, який перебуває під загальним парламентським контролем, а не під тиском доручень від президента і народних депутатів; саме міністерства мають бути зосереджені виключно на питаннях аналізу та формування політики;

- прозору та підзвітну систему органів виконавчої влади на центральному, регіональному та субрегіональному рівнях, які реалізують державну політику шляхом виконання законів;

- зручну для громадян систему надання адміністративних послуг через Центри надання адміністративних послуг в громадах та через засоби електронних комунікацій;

- професійну, політично-нейтральну і стабільну державну службу;

- прозору та ефективну систему публічних фінансів, яка обслуговує реалізацію раціонально визначених та розподілених між органами публічної адміністрації повноважень, підконтрольну зовнішньому аудиту та парламенту [1].

Правосуддя має гарантуватися громадянам судовою владою у формі цивільного, адміністративного та кримінального судочинства, якому мають сприяти прокурорський нагляд та діяльність незалежної адвокатури.

За умов набуття Україною такої системи суспільної та державної організації, легко будуть вирішені всі інші дуже важливі питання – становлення ефективних систем освіти та охорони здоров'я, розвиток транспорту та зміцнення обороноздатності, реалізація економічних реформ та зовнішньої політики тощо.

Звичайно, проаналізувавши вищезазначені пункти можна дійти висновку, що багато з них є надзвичайно банальними, але і значна їх кількість є складними питаннями, які просто не мають відповіді. Однак, за умови широкого суспільного діалогу щодо цих питань та завдань, існує імовірність поступового наближення до їх вирішення та використання шансів, які дає нам раз у раз історія.

Література

1. Коліушко І. Як рухатися до успішної країни: доповідь голови правління центру політико-правових реформ. Київ, 2020. URL :<https://nv.ua/ukr/opinion/rozvitok-krajini-yak-ukrajini-stati-uspishnoyu-novini-ukrajini-50121067.html> (дата звернення: 03.04.2021).

2. Конституція України: Закон України від 28 чер. 1996 р. № 254к/96. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

УДК 378.013.2-043.86:004(477)(043.2)

Варава І.П., старший викладач,
Коваль А.П., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день здобуття вищої освіти – це не лише престиж, а насамперед можливість стати справжнім професіоналом конкретної справи, сформувавши стійкі погляди на життя та пройти найважливіший інститут соціалізації та самопізнання. Вища освіта була, є і завжди буде квитком у майбутнє, адже лише високоосвічена і фахово вдосконалена людина зможе знайти сьогодні своє місце у складному ринковому суспільстві та бути конкурентоспроможним, затребуваним і сучасним.

Нинішній стан реформування і удосконалення системи освіти України зумовлений загальними світовими тенденціями цивілізаційного розвитку, переходом до інформаційного суспільства, для якого характерною ознакою є збільшення обсягів інформаційних ресурсів, поява нових та постійна модифікація існуючих інформаційних та комунікаційних технологій у всіх сферах людської діяльності [1]. Тому і функції освіти та навчального закладу переживають фундаментальні зміни. В умовах формування інформаційного (цифрового) суспільства змінилася сама суть освіти – від накопичення знань до вміння застосовувати на практиці набуті знання та вміння, гнучко та оптимально реагувати на суспільні і виробничі виклики, вміння знаходити правильний і найбільш ефективний варіант вирішення проблем.